

Cesty a Čile

ČÍSLO
8.

ROČNÍK VI.

1. května 1928.

OBSAH:

Nadkontesní náboženství.
Povězte co je křesťanství.
Ze Svobodného bratrství.
Unitáři a baptisté.
Američtí unitáři.
Denní tisk o krisi manželství.
Týdenní kalendář SB.
Literatura.

„UNITARIA“, PRAHA I., KARLOVA 8.
Knihkupectví a nakladatelství Svobodného bratrství.

Cesty a cíle vycházejí 1. a 15. každého měsíce. Za redakci odpovídá N. F. Čapek. Redakce a správa v Praze I., Karlova 8. (Unitaria). Majitel a vydavatel Svobodné bratrství Praha I., Karlova 8. Jednotlivá čísla po 80 hal. Celoroční předplatné Kč 16'—, pololetně Kč 8'—. Kdo podrží ukázkové číslo, je považován za odběratele. — Účet pošt. úř. šek. 21321. — Telefon č. 20121. — Novinová sazba povolena řed. pošt a telegrafů v Praze č. 238.133-VI-22.

Literatura.

Kam o dovolené? Právě vydaná brožura pod shora uvedeným názvem obsahuje přiměřeně levné cesty do Francie, do Anglie, do Vídně a do Belgie, dále pobyt v mořských lázních na francouzském a italském pobřeží, mnoho turistických cest po republice pečlivě připravených. Brožura „Kam o dovolené“ jest k dostání za Kč 1'— (poštou Kč 1'30) v kanceláři Pražské odbočky Dělnické akademie, v Praze II., Hybernská ul. č. 7.

„Knihy osudů a práce“ je titul nové sbírky, jež uvádí v život nakladatelství „Orbis“ (Praha XII). Jejím úkolem je přinášeti výběr knih z domácí i světové literatury, která líčí osudy a práci vynálezců, žurnalistů, státníků, lékařů, cestovatelů atd., zkrátka lidí, jichž život je nevšední a zajímavý. Jako první svazek vycházejí v sešitech vzpomínky a osudy posledního potomka J. A. Komenského vypsané Arnoštem Polavským: J. V. Figulus a jeho africká dobrodružství. Vychází v týdenních sešitech s ilustracemi po Kč 3'80.

F. Pelikán: Boj za svobodu české filosofie. Pozoruhodná knížka zabývající se tradicí naší filosofie. Autor vychází od Fr. Čupra a jeho sporu s Havlíčkem a končí několika nadšenými slovy o poválečné, nově naladěné generaci literární, k níž se mladá česká filosofie hlásí a která má mladistvou nepředpojatost a chápavost všeho, co je v moderní době zdravého a živého a chce připravovati cestu k budoucí kulturní synthési, po které lidstvo, trpící pod dnešní roztržitostí tolik touží. — Vydalo nakladatelství „Sfinx“ Praha II., Na Zbořenci. Stran 100. Cena neudána.

Nadkonfesní náboženství.

V naší republice je na jeden milion bezkonfesních. Omylem se myslívá, že jsou to lidé veskrze beznáboženští. Také prvotní křesťané byli bezkonfesní, neboť křesťanství tenkrát ještě konfesí nebylo. Ježíš nedal nic na konfesi. Samaritána vyzdvihl nad židovského kněze — pro jeho skutek. A velikost Samaritánova skutku byla v tom, že nehleděl na konfesi, ale na člověka, který potřeboval pomoci.

Celé učení Ježíšovo je nekonfesní. V jeho řeči o božím soudu není nejmenší ohled brán na konfesi, jen lidskost a šlechetnost přichází v úvahu.

Jak povstávaly konfese? Byla to uniforma pánů. Říkalo se: koho chléb jíš, toho píseň zpívej. Pán se stal luteránem, tedy všichni poddaní byli donucení stát se luterány. Panství koupil katolík a luteráni se opět stali katolíky. Někde se to dělo ve velkém, jinde v malém. Po bitvě na Bílé Hoře poručila vrchnost, že Češi se musí pokatolčit, a tak se stalo. Dnes takových práv není. Když sebe větší mravní autorita řekne: je třeba se odřímštit, nevydá to ani zdaleka tolik, jako když Mussolini řekne, že Itálie musí být fašistická.

Docela svobodně se ani dnes lidé nerozhodují. Kdyby každá konfese se měla udržovat jen z dobrovolných příspěvků, statisícové církve scvrkly by se na malé houfečky a svobodná náboženská hnutí, jako Svobodné bratrství, měla by vrch.

Pro jaké rozdíly tvořily se konfese? S hlediska dvacátého století byly to rozdíly nepatrné, někdy až směšné. Katolíkům vytkli evangelíci přílišnou autoritu papeže a sami přijali jako nejvyšší autoritu písma starozidovských autorů. Vytýkali jim modlářství, že se modlí k člověku, matce Ježíšově, sami se dodnes modlí k synovi jejímu, Ježíšovi. Kalich, pro který bylo tolik bojů, ztratil úplně dřívější význam. Dnes má větší význam otázka abstinence. Víru, že s posvátným vínem přijímá věřící krev Kristovu, sdílí nepatrná hrstka lidí, většinou pověrečných. V evangelických kostelích začali společný kalich nahražovati malými skleničkami (pro každého účastníka jednu), aby se zabránilo přenášení chorobných bacilů, kteří, jak bylo zjištěno, usazovali se na společný kalich v milionech. Kde jsou ty časy, kdy Luter s Kalvínem nepěkně se hádali, jak správně rozumět pití vína při Večeři Páně! V Americe místo vína pijí při Večeři Páně hroznovou šťávu. — Byly doby, kdy povstávaly nové konfese pro různé způsoby křtu. Jedni křtili politím, jiní kropením a jiní ponořováním. — Také povstaly nové konfese pro svěcení soboty místo neděle, protože v bibli je nařízeno světit sobotu a nikoli neděli.

Jaký užitek přinesly konfese? Sotva jaký, spíše mnoho zla a rozbrojů. Kdo by neznal lidí, jejichž srdce jsou spojená, ačkoli konfese je rozdvojuje. A naopak jak mnoho lidí bylo povražděno lidmi z jejich vlastní konfese!

Bylo mi asi jedenáct let, kdy jsem poprvé uviděl evangelíka. Někdo mi na něj ukázal, a povídá: „Vidiš, to je evangelík.“ Byl to nějaký

hospodářský úředník. Já se nemohl vynadivit, že na něm nic zvláštního nevidím. Celý rok jsem ho stopoval, avšak bez jakéhokoli výsledku. Později jsem byl na Valašsku a ptal jsem se, jaký je rozdíl mezi katolíky a evangelíky. Bylo mi řečeno: „Tamhle, to je katolický kostel a tamhle je katolická hospoda, tam chodí katolíci. A tamhle je luterský kostel a tamhle je hospoda, kam chodí evangelíci augspurského vyznání. A tam ten kostel, to je reformovaných evangelíků a ti chodí do tamté hospody.“ Ptal jsem se, jestli jsou ještě nějaké jiné rozdíly, ale onen vsacký občan mi nevěděl povědít, byl patrně málo uvědomělý a neviděl nic nápadného kromě toho co řekl. To je rozhodně pokrok od dob katolické inkvisice a od dob evang. reformátora Kalvína, který posílal kacíře na hranici. Tenkrát se snadno poznal rozdíl: kdo byl jiné konfese než byla v zemi obvyklá, byl pronásledován, po případě upálen.

Lidé nebývali nenávidění nebo pronásledováni proto, že jsou šlechtnými, že milují bližního a dobře činí i nepříteli. Vůbec pro nic z toho nebývali lidé pronásledováni, o čem tušíme, že tomu Ježíš učil, ale pro odlišnou konfesnost nebo bezkonfesnost dovede ještě dnes nenávidět a pomlouvat člověk vysoko v církvi postavený — a nestydí se.

Přes všechno jeví se všude pokrok. Vždyť už dnes, řekne-li někdo o někom: „to je člověk“, poví nám to víc o jeho charakteru než když řekne: „To je katolík nebo český bratr.“ A v Anglii, když se o někom řekne, že

je gentleman, je to větší čest než příslušnost ku kterékolí konfesi.

Mezi členy Svobodného bratrství jsou zastoupeny všechny české konfese, ale nejvíc je těch, kteří se nehlásí k žádné konfesi.

Proč se nehlásí k žádné konfesi? Chtějí být svobodní. Vlastním hledáním a přemýšlením utvořili si svojí vlastní konfesi, kterou vždy znovu pozměňují neb zdokonalují podle toho jak jejich poznání roste a jak se jejich duchovní život vyvíjí. Oni nemohou se nikomu zavázati, že přijmou konfesi, v kterou budou ještě zítra tak věřit jako dnes, protože zítřek může přinést nové světlo — a tak by museli stále měnit, nebo být sobě nevěrnými a být v rozporu s konfesi, ku které se přihlásili, nebo by museli hledat novou konfesi jen aby ji opět později opustili.

Býti bezkonfесním ve smyslu Svobodného bratrství neznamená nemít určité přesvědčení a pevné zásady náboženské, naopak, my jen proto nepřijímáme konfesi jiných lidí, protože chceme býti veskrze poctívi k samým sobě, k svému vlastnímu, vnitřnímu, rostoucímú přesvědčení, které nesnese uniformity, obmezení, myšlenkových hranic, a které je v zásadním rozporu k přesvědčení tak řečeno davovému.

Naše nekonfесnost není nepřátelstvím ku konfesím, neboť se v Svobodném bratrství velmi dobře snášíme se všemi. Jestli něčí přesvědčení odpovídá katolické konfesi a on tomu věří, je to jeho věc, nám do toho nic není. Jinak, kdyby chtěl, aby v SB. směl

býti jen katolíci. A jestli někdo si vůbec žádnou konfesi netvoří, i to je jeho věc, jen když chce býti lepším člověkem a neuzavírá se novému poznání. Členové čsl. církve nenaráží na zvláštní těžkosti, protože jejich konfese je dost' svobodná. Evangelíci rádi by se počítali k směrům pokrokovým a při tom aby nemuseli upustit od náboženských představ našich předků před třemi až pěti sty lety; také by byli rádi, kdyby bylo přece jen možno smířiti Boha Starého zákona s Bohem Ježíšovým.

Směr S.B. by se nejlépe mohl nazvati na d-konfesní, vždyť už jméno „Svobodné bratrství“ vyžaduje svobodu konfese, a bratrství všech bez ohledu na konfesi. Když bychom přece chtěli poněkud vyzdvihnouti ideál nad-konfesního Svobodného bratrství u porovnání s tím, co je většině konfesí společné, viděli bychom, že lidé konfesní kladou větší důraz na věření než na vědění, kdežto my naopak více ceníme vědění, fakta, vědeckou metodu. Proto katolické a evangelické učení o stvoření a pádu prvního člověka nemá v S.B. té vážnosti jako vědecké výzkumy biologie a antropologie. A na učení o pádu prvních rodičů, jak známo, je založeno katolické i evangelické učení o spáse a vše ostatní.

V konfesích se klade největší důraz na potřebu smířiti lidi s Bohem — v Svobodném bratrství se více zdůrazňuje potřeba smířiti lidi mezi sebou, tak aby přestali válčit, utlačovat a klamat sebe navzájem.

Vůbec běží v konfesích stále jen o Boha a nikoli o člověka. Je v nich pozorovat jakýsi

strach o Všemohoucího, aby Ho nikdo lidem nebral, aby Ho nikdo neurážel, aby byl odvrácen Jeho hněv a podobně. V Svobodném bratrství takových strachů není. Spíše jsou tu obavy o lidi, počínaje jejich dětstvím, aby jim bylo poskytnuto vše, co k plnému rozvinutí jejich osobnosti je žádoucí, aby nešlechtní neměli moc nad šlechtnými, aby peníze nebyly více ceněny než člověk, aby nebylo bídy, nevědomosti a nemoci.

V konfesích je hlavní starost o správné obřady, kdežto v Svobodném bratrství se více zdůrazňuje umění žítí silně, krásně, radostně, zdravě, vše v úctě k nejvyšším ideálům lidstva.

Konfesní lidé zpravidla považují svojí konfesí za nejvyšší autoritu, ačkoli katolíci mají kromě toho papeže a evangelíci bibli. V Svobodném bratrství panuje přesvědčení, že sídlo nejvyšší náboženské autority je v duši lidské a že nej-povolanějším vykladačem této autority je rozum a svědomí. Věřit proti rozumu je tmářství a jednat proti svému svědomí je nemravné.

Nebrojíme proti konfesím a říkáme, že by měla být jen jedna konfese, ta naše. Říkáme naopak, že je málo konfesí, a ty které jsou, že jsou uniformami a k tomu ještě příliš obnošenými. Ať si má každý svou konfesí, jako má svoje šaty — a komu se líbí uniforma, ať si jí také má.

Jedny a tytéž šaty sluší figurám v museích. Neobnosí se, jen trochu vyblednou. Také konfese, které jsou myšleny hlavně pro zvláštní dny a události životní, jsou snesitelné, ale náboženství Svobodného bratrství, které je myšleno pro každodenní život, které se hodně

potřebuje a jehož se všade a při všem užívá, by těžko snášelo konfesi. Nám je potřebí stále rozum bystřit, nová rozhodnutí činit, život s nových hledisek zachycovat a vyžít, náš je ruch a pohyb, naším heslem je dál, jen dál a k vyšším metám poznání a života — proto nám nejlépe sluší — náboženství nadkonfesní, unitářské.

Povězte co je křesťanství.

(Hlas z kruhu našich čtenářů.)

V posledním čísle „Cest a Cílů“ je námět, aby kdo chce napsal co mu je na světě nejprotivnější. Uvádí se devět bodů a já k nim přidávám desátý. Je mi protivné, když vážní lidé se utloukají frázemi a tím současně ubíjejí dobrou věc. Mezi českými evangelíky a pokrokovým táborem je spor o účast a vliv kněží v školských výborech. Evangelíci jsou pro účast kněží, aby se tím hájilo křesťanství a v posledním čísle „Kostnických Jisker“ je výzva k pokrokovým lidem, aby „uvažovali o tom, co je to křesťanství.“ Myslím, že by bylo velmi záslužné, kdyby někdo z těch, kteří myslí že to vědí, druhým to uvažování usnadnil. Pročetl jsem všechno co bylo za poslední leta evangelickými autoritami u nás napsáno a nemohu při nejlepší vůli si z toho vybrat, co je křesťanství. Zní to snad směšně, ale nemohu si pomoci a nejsem sám. Ať se ptám kohokoli, z těch, kteří myslí že to vědí, slyším jen fráze, kulatá slovíčka, která nic konkrétního nepovídají.

K nejprimitivnějším předpokladům pro takovou uspokojivou odpověď počítám:

1. Aby určitými, nevyhýbavými, neobraznými, nedvojsmyslnými slovy pověděl něco jasně představitelného, co je specificky křesťanské nebo co je podstatnou známkou toho skutečného křesťanství. Je přirozené, že to nemůže býti nic takového, co se vyskytuje také u jiných náboženství, nebo potom by to nebylo specificky křesťanské. A také je samozřejmé, že to musí být něco, co se vyskytuje u všech, které dotýčný za křesťany uznává, nebo jinak by to nebylo nic podstatného.

2. V případě, že by se to týkalo nějaké víry nebo nějakého učení, bylo by záhodno přidat, jak se ta víra nebo přijetí onoho učení jeví prakticky, viditelně.

3. A kdyby se to týkalo osoby, nebo učení Ježíše, snad by nebyl upřílišněný požadavek, aby to bylo něco, v čem si jsou aspoň hlavní mluvčí českého evangelictví za jedno. A je-li to mnoho žádáno, tedy v čem si jsou za jedno aspoň profesori Husovy evangelické fakulty.

Vladimír Novák.

(Poznámka redakce: Pochybujeme, že pisatel dostane uspokojivou odpověď, ačkoli jsme ochotni každou i jen poněkud věcnou odpověď otisknout a bude nás těšit, když nám bude možno si uvědomit, jsme-li také křesťany. Máme mezi čtenářstvem oficielní zástupce všech církví a po případě je na to ještě upozorníme, mohou tak prospět dobré věci. Neškodilo by, kdyby se čtenáři poptali u svých duchovních na tu věc, vždyť je těžko si pomyslet, že by takové velké slovo, jakým je křesťanství, mělo vyznívati nejasně.)

Proč

umírá v Německu ročně 14 tisíc lidí sebevraždou?

pan Marmaggi, jenž dle veřejného mínění, jak se projevilo veškerým denním tiskem, urazil celý národ, dostal řád Bílého Lva?

začal v Praze vycházeti protiabstinentní časopis?

na Podkarpatské Rusi nechodí přes 22 tisíc dětí do školy?

se ozývají hlasy, aby stát zakoupil od strahovského kláštera Dürerův obraz „Růžencová slavnost,“ za který cizina prý nabízí 20 milionů korun?

státy, které nejvíce přispívají na křesťanskou misií, mají nejsilnější válečné loďstvo?

dva a půl milionu Norů má dnes větší kulturní význam než 400 milionů Číňanů?

se mluví mnoho o nezaměstnaných chudácích a tak málo o nezaměstnaných bohatcích?

se ve statistickém úřadě nezaznamenávají činy dobré, ale jen zločiny?

Ze Svobodného bratrství.

Praha. Klub mladých žen SB. uspořádal ve velkém sále „Legie malých“ dětskou akademii se zpěvy, tanečky a s pohádkou o studánce a jelinkovi, doprovázenou světelnými obrazy. Večer pak konal se tamtéž přátelský večírek s pestrým programem a čajem. Program se všem velice líbil. Taneční rytmika s. Ely Čapkové a br. Nováka byla zlatým hřebem večera. A maličká Kotyzová přiváděla všechny svým roztočilým tanečkem přímo v nadšení. Br. Žizka rozmarnými

recitacemi rozesmál všechny a vnesl ducha bratrského veselí do zábavy. A pí Gammová nestačila opakovat Kříčkovy, Smetanovy a Foersterovy písně, tolik zájmu projevovalo o ně její mladé, vděčné posluchačstvo. Pí Gammová, jako vůdkyně Klubu mladých žen, byla vlastně iniciátorkou tohoto zdařilého večera a proto především jí platí náš dík za příjemnou a hodnotnou pobavu.

Místo slavnosti našeho výročí uspořádáme tentokráte jarní koncert České filharmonie. Bude se konati v pátek, dne 4. května ve Smetanově síni Obecního domu. Na programu jsou Dvořákovy „Slovanské tance.“ Upozorňujeme členy, aby si zavčas opatřili vstupenky, neboť loni na mnohé se již nedostaly. Proto jsme již nyní dali lístky do předprodeje. Členové budou mít opět příležitost sejít se v bratrské družnosti a poslechnouti si za velmi příznivých podmínek krásnou hudbu. Lístky možno obdržeti v „Unitarii“, u br. Žižky a v obvyklém předprodeji.

Michle. Na pozvání pokrokového souručenství uspořádalo SB. v Michli přednášku br. Žižky, který mluvil o harmonii v manželství. Způsob, jakým SB. pracuje k ozdravení a povznesení života rodiny i jednotlivce, nalezl velký ohlas; přednáška vzbudila veliký zájem a br. Žižka byl požádán, o pokračování v přednáškách.

Kladno. V sobotu 14. dubna pořádali kladenští bratři svůj druhý čajový večírek. Účinkoval člen kladenského městského divadla, který několika vhodnými písněmi zpestřil program bratří a sester. Večírek přispěl opět k lepšímu seznámení a vzájemnému sblížení. O večírky jeví se silný zájem a proto budou pořádány častěji.

Brno připravuje se na zájezd br. Čapka, který se má uskutečnit v první polovici května. Stejně i Mor. Ostrava a Olomouc.

Říčany. Ve středu 25. dubna konala se v sále restaurace „Sokol“ druhá přednáška br. Čapka za velmi četné účasti.

Je velmi živo a rušno v SB. a bude ještě rušněji až bude skončena interní organisace. Dotazy vyřizuje sekretariát, Praha I., Karlova 8.

SB. v Hostomicích. Velikonoční prázdnou vytáhlo naše skauty do brdského pohoří na dvoudenní výlet. Třiadvacet našich panen a mládenců, i těch, kteří se už vzali, obtěžkaných pořádnými ranci, rozezvučelo tiché brdské lesy písní „Do kopce nebo rovinou, vždy s úsměvem“, že se slunce muselo celé dva dny usmívat, ačkoli byl předpovídan déšť.

Kdo v lese zabloudil, nemohl se ztratit, díky veselému zpěvu, který se nesl po hřebenech, a každého zase přivedl do klubíčka ranců. Slunce páliło, únava se dostavila, a teprve v Hostomicích ve škole, po celodenním dovádění, každý složil své údy do slámy k odpočinku.

Ráno nás čekalo velké překvapení. Svobodné bratrství, když už je i na Tahiti, muselo být i v Hostomicích. Ráno vylézáme z tělocvičny, a kdo se na nás nejde podívat, jako naše Vítková, učitelka nedělní školy SB. „A kde se tady béřeš?“ ptám se jí. „No já tady jsem přece doma,“ „A jak to, tady ve škole?“ A hned nás vytáhla do prvního poschodí, kde nás všechny slavnostně představila svému tatínkovi, řediteli školy, a své mamince. Bylo to milé setkání přátel, kteří spali sice pod jednou střechou, ale o sobě nevěděli. Hezky jsme jim zazpívali, že samou radostí popadli nejbližší mazanec, který jsme si jako pomlázku odnášeli.

Ten mazanec byl potom se vši poctou na slunečné pasece rozdělen na třiadvacet dílů, a náramně dobře nám chutnal k čaji z jedlových větviček. A teď nás blaží milá vzpomínka na Hostomice.

M. E. Č.

Dopisy. Milý bratře redaktore!

Prosím, je-li ti možno doporučit v CC. junácký časopis „Vatra“, vydávaný Ligou lesní moudrosti v Praze.

Děkuji předem.

Jiří Wolf.

(Místo doporučení otiskují Tvůj dopis. Red.)

* * *

Unitáři a baptisté. Čeští baptisté (Bratrská Jednota Chelčického) mají v posledním čísle svého orgánu „Chelčický“ opět pořádnou botu. Prý unitářů stále ubývá a dnes je jich pouze 67.749. Přijmiž tedy poučení, milý br. Kolátore, že v samotném sousedním Rumunsku a v Uhrách je jich přes

80.000. Dále že poslední statistika (1927) americká vykazuje v jediné American Unitarian Association 120.854 platících členů, a že takových těles unitářských je na světě víc. To však nic nemění na faktu, že v duchovním vůdcovství stojí unitáři na prvním místě a baptisté s metodisty na posledním (viz str. 68). Vůdcovství unitářů je patrné také u nás. Je málo inteligentních protestantů, aby nesmýšleli unitářsky, počínaje s redaktorem „Chelčického“. Vývoj jde, jak prof. dr. Kozák správně řekl, k unitarismu. Kromě toho u unitářů se nepočítá dav, tam se počítají hlavy. Baptisté mají v samotné Americe hodně přes tři miliony černochoů, ale nemají ani jednoho Emersona.

Američtí unitáři mohou se pochlubit novým velkým vítězstvím. Ku svým třem vysokým školám, které si sami vydržují, přidružili čtvrtou, ze všech největší. Je to Lombard College, kterou převzali od universalistů. Škola má celou řadu krásných budov, velký park a třináct akrů pozemků. Má 25 vlastních profesorů vedle jiných pomocných. Poskytuje úplné vzdělání ve všech oborech věd a krásných umění pro hochy i dívky. Obsahuje také zvláštní teologickou fakultu. Má velkou tělocvičnu a vlastní sportovní stadion. Její laboratoře pro vědecká bádání jsou velmi pěkně vypraveny. Američtí unitáři obsáhlostí své literatury, svým zastoupením ve všech oborech intelektuálního vůdcovství a svými školami v poměru k počtu svých příslušníků stáli už dříve na prvním místě mezi všemi ostatními kulturními a náboženskými organizacemi, a však tímto novým obohacením o tak velkou a dobře zavedenou výchovnou instituci na které se přítomně připravuje 263 kandidátů k doktorským zkouškám, daleko předstihli v intelektuelním vůdcovství všechny ostatní. Můžeme se z toho radovat, neboť jsou to naši nejbližší zahraniční přátelé, i když tento jejich krok a toto jejich využití velmi výhodné nabídky se strany universalistů zpomalilo některé jejich kroky mimo Ameriku.

Denní tisk o krizi manželství. „Mluví se do omrzení o krizi manželství. Je to omyl. Mělo by se spíše mluvit o krizi lidí, kteří se dívají na manželství pochybeně. Jedni v něm vidí uzákoněnou erotiku, což je silné nedorozumění, neboť na pouhé erotice nelze vybudovati mnohaleté soužití dvou lidí s mozkiem, druzí v něm vidí cosi jako obchodní podnik, což je omyl ještě větší. Ve skutečnosti manželství může býti solidně — vybudováno jenom na p o v a h á c h, které si odpovídají. Nemusí to býti nikterak povahy stejné, jejich odlišnost a různost však musí dohromady tvořiti určitý organický celek. V tom případě má manželství smysl a žádná moc je nemůže rozbít. Krise manželství je krise lidí, nikoli této instituce. Tuto krizi nemohou proto také vyléčiti ani moralisté, ani právníci, nýbrž toliko každý jednotlivec ve svém vlastním případě.“

Mnoho praktických podnětů a cenných myšlenek týkajících se těchto problémů podává všem, kdož se o to zajímají a po jasném vysvětlení touží, kniha dra N. F. Čapka „Manželství“. V soukromém rozhovoru řekl mi jeden pán, jehož si vysoce vážím, toto: „Když za nic jiného, tož za „Manželství“ budu br. Čapkovi do smrti vděčným.“ A jiný nadšenec nám zase píše: „Kniha „Manželství“ by měla býti zařazena do všech školních knihoven pro žactvo vyšších tříd. A na vyšších dívčích školách by ji mohlo býti zcela dobře používáno jako školní pomůcky.“ — Žel jen, že většina rodičů a vychovatelů dává přednost tomu, aby mladí lidé byli o těchto veledůležitých otázkách životních poučováni dvojsmyslnými vtipy kamarádů, oplzlými kuplety a pokoutní literaturou.

E. M.

Talmud praví: Bůh stvořil ženu — nikoliv z mužovy hlavy — neboť nemá mu poroučet — nikoliv z jeho nohou — neboť nemá mu sloužit za otrokyni — nýbrž z jeho žebra, aby byla blízka jeho srdci.

Pomni, že život stejně jako zrcadlo dá ti jen to, co sám do něj vložíš.

TÝDENNÍ KALENDÁŘ S.B.

29. dubna **9-15.** NEDĚLNÍ ŠKOLA SB. v malém sále
(*Neděle*) Slovan. ostr. Řídí br. Pražák.

10-30. HLAVNÍ VEŘEJNÉ SHROMÁŽDĚNÍ SB.
v malém sále Slovanského ostrova. Čtení z vel-
kých autorů. Hudbu řídí br. Pravoslav Sádlo.
Smyčcové kvarteto: 1. A. Dvořák: Allegro mo-
derato 2. A. Dvořák: Lento z kvarteta F-dur.

PŘEDNÁŠKA. Přednáší dr. N. F. Čapek: Tra-
diční a tvůrčí lidé.

15-45. SHROMÁŽDĚNÍ SB. v *Mikulášském ko-
stele* na Staroměstském nám. se v tomto před-
náškovém období více konati nebudou. Začátek
příštích přednášek bude v kalendáři zvlášť ozná-
men.

30. dubna **CVIČENÍ ZPĚVU**, Karlova 8. Řídí p. Esop.
(*Pondělí*)

2. května **19-30.** VEŘEJNÉ SHROMÁŽDĚNÍ v paláci
(*Středa*) Radio na Vinohradech, Fochova tř., velký sál.
Společné zpěvy. Zodpovědění dotazů.

PŘEDNÁŠKA dr. N. F. Čapka: Tradiční a tvůrčí
lidé.

3. května Odpol. porady br. Čapka.
(*Čtvrtek*)

19-30. SCHŮZE UČITELŮ NŠSB. Vede br.
Čapek.

4. května **19-30.** JARNÍ KONCERT České filharmonie ve
(*Pátek*) Smetanově síni Obecního domu. Pořádá SB.
místo obvyklé výroční slavnosti. Na programu
Dvořákovy „Slovanské tance“.

6. května **9-15.** NEDĚLNÍ ŠKOLA SB. v malém sále
(*Neděle*) Slovanského ostr. Řídí br. Čapek.

10-30 HLAVNÍ VEŘEJNÉ SHROMÁŽDĚNÍ SB.
v malém sále Slovanského ostrova.

Téma přednášky br. Čapka: Zdroje energie.

Upozornění! Místo v úterý koná se obvyklé shromáždění
ve středu 2. května.
